GENERALINĖS ADVOKATĖS JULIANE KOKOTT IŠVADA,

pateikta 2007 m. sausio 11 d. [1]

I — Įžanga

1. Nagrinėjamoje byloje dėl įsipareigojimų neįvykdymo Komisija kritikuoja kai kurių 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos [2] (toliau – Paukščių apsaugos direktyva) nuostatų perkėlimą į Austrijos teisę įvairiose Austrijos federacinėse žemėse.

2. Byla buvo pradėta 2000 m. balandžio 13 d. laišku išsiuntus oficialų įspėjimą ir toliau tęsiama 2003 m. spalio 17 d. pateikus pagrįstą nuomonę. Ieškinį Komisija pareiškė 2004 m. gruodžio 8 dieną.

3. Atsižvelgiant į bylos eigoje atliktus įvairius Austrijos teisės pakeitimus, dabar Komisija Teisingumo Teismo prašo:

1) pripažinti, kad neteisingai arba nevisiškai į Austrijos teisę perkeldama 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos 1 straipsnio 1 ir 2 dalis, 5 straipsnį, 6 straipsnio 1 dalį, 7 straipsnio 1 ir 4 dalis, 8 straipsnį, 9 straipsnio 1 ir 2 dalis bei 11 straipsnį, Austrijos Respublika neįvykdė savo įsipareigojimo teisingai ir visiškai perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę;

2) priteisti iš Austrijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

4. Austrijos Respublika Teisingumo Teismo prašo:

1) atmesti pareikštą ieškinį kaip nepagrįstą; ieškinys bet kokiu atveju yra atmestinas tiek, kiek tai yra susiję su bylos eigoje atliktais Austrijos Respublikos teisės nuostatų pakeitimais, ir

2) priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

1 — Originalo kalba: vokiečių.

2 — OL L 103, p. 1, iš dalies pakeista 1997 m. liepos 29 d. Direktyva 97/49/EB, OL L 223, p. 9.

II – Vertinimas

5. Ieškinys turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės teisinę padėtį Komisijos pagrįstoje nuomonėje nurodyto termino pabaigoje. Kadangi Austrijos nuolatinė atstovybė pagrįstą nuomonę gavo 2003 m. spalio 17 d., turi būti remiamasi 2003 m. gruodžio 17 d. situacija.

A — *Dalinis ieškinio pagrindų pripažinimas*

6. Austrija neginčija jai pateikto kaltinimo dėl nepakankamo direktyvos 1 straipsnio 1 ir 2 dalių perkėlimo Karintijos, Žemutinės Austrijos ir Štirijos žemėse, 5 straipsnio perkėlimo Žemutinės Austrijos ir Štirijos žemėse, 7 straipsnio 1 dalies Žemutinėje Austrijoje bei 7 straipsnio 4 dalies ir 9 straipsnio perkėlimo Štirijos žemėje, bet nurodo į atliktą teisės aktų pakeitimą. Kadangi tai nebuvo padaryta prieš pasibaigiant pagrįstoje nuomonėje nurodytam terminui, įsipareigojimas laikytinas neįvykdytu.

B — *Dėl Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnio*

7. Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnis numato taikymo sritį, t. y. apibrėžia šia direktyva suteikiamos apsaugos apimtį. Teisingumo Teismas savo praktikoje aiškiai nurodė, kad ši nuostata turi būti perkelta į nacionalinę teisę [3]. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys numato:

„1. Šia direktyva siekiama apsaugoti visų rūšių laukinius paukščius, natūraliai paplitusius valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis, europinėje teritorijoje. Ji apima šių rūšių apsaugą, tvarkymą ir kontrolę ir nustato jų naudojimo taisykles.

2. Direktyva taikoma paukščiams, jų kiaušiniams, lizdams ir buveinėms."

1. Burgenlandas

8. Komisija pareiškė kaltinimą dėl Burgenlando federacinės žemės gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo (*Burgenländisches Naturschutz- und Landschaftspflegegesetz*) 16 straipsnio 1 dalies b punkto, pagal kurį „visos kitos laukinių paukščių

3 — 1987 m. liepos 8 d. Sprendimas *Komisija prieš Belgiją* (Suderinamumas) (247/85, Rink. p. 3029, 18 ir paskesni punktai).

rūšys, išskyrus varnėnus (*Sturnus vulgaris*), yra saugomos pagal Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo (*Burgenländischer Jagdgesetz*) <...> 88a straipsnį". Nenurodoma jokia kita varnėnų apsaugai taikoma nuostata.

9. Perkeldama nuostatas į nacionalinę teisę Austrija vadovaujasi tik medžioklę reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, t. y. tomis nuostatomis, pagal kurias, siekiant apsaugoti vynuogynų pasėlius, varnėnus leidžiama šaudyti tik nuo liepos 15 d. iki lapkričio 30 dienos. Tai galima daryti tik Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo 88a straipsnio 1 dalies pagrindu priimant reglamentą, jeigu vynuogynų plotuose tikimasi sulaukti masinio varnėnų antplūdžio.

10. Nepriklausomai nuo to, ar šios nuostatos yra leistinos pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies a punkto trečią papunktį [4], kaip kad nurodo Austrijos Respublika, jomis negalima remtis siekiant pateisinti visišką paukščių apsaugos netaikymą varnėnams. Visų paukščių rūšių apėmimas pagal 1 straipsnio nuostatas yra reikšmingas ne tik 7 straipsnyje numatytai medžioklei, bet ir kitai žalai pagal 5 straipsnį.

11. Taigi Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnis į Burgenlando federacinės žemės teisę yra perkeltas neteisingai.

2. Aukštutinė Austrija

12. Aukštutinėje Austrijoje paukščiai, priskiriami saugomų paukščių rūšims, nustatomi Aukštutinės Austrijos federacinės žemės gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo (*Oberösterreichisches Natur- und Landschaftsschutzgesetz*) 27 straipsnio 1 ir 2 dalių pagrindu išleidžiant reglamentą dėl rūšių apsaugos. Laisvai gyvenantys nemedžiojamieji gyvūnai gali būti saugomi, „<...> jeigu jų rūšis vietos aplinkoje yra retai sutinkama arba jų populiacijai kyla grėsmė išnykti, arba jeigu siekiant užtikrinti ekologinę įvairovę yra tenkinamas viešasis interesas juos išsaugoti".

13. Komisija nurodo, kad toks teisinis pagrindas neleidžia apsaugoti visų paukščių rūšių, nurodytų Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnyje. Pavyzdžiui, šarkoms (*Pica pica*), kėkštams (*Garrulus glandarius*), juo-

4 — Žr. šios išvados 121 ir paskesnius punktus.

dosioms varnoms (*Corvus corone corone*) ir pilkosioms varnoms (*Corvus corone cornix*) aiškiai nėra taikoma apsauga.

14. Austrijos Respublika prieštarauja šiems kaltinimams dėl teisinio pagrindo ir nurodo, kad Aukštutinės Austrijos federacinės žemės gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 27 straipsnio 1 ir 2 dalys turi būti aiškinamos ir taikomos atsižvelgiant į Paukščių apsaugos direktyvą. Be kita ko, ten aiškiai yra numatyta, kad būtina atsižvelgti į jos 5–7 ir 9 straipsnių nuostatas.

15. Perkeliant direktyvą yra keliami aukštesni reikalavimai. Perkėlimas turi būti toks, kad kiekvienas teisę taikantis asmuo į nacionalinę teisę perkeltas nuostatas taikytų atsižvelgdamas į direktyvos reikalavimus, net jeigu jis ir nežino pačios direktyvos. Teisingumo Teismas nurodė, kad vien tik nacionalinių valdžios institucijų atliekamas direktyvą atitinkantis įsipareigojimų vykdymas nereiškia, jog yra tenkinami aiškumo ir tikslumo reikalavimai, būtini teisinio tikrumo principui užtikrinti [5]. Taip pat ir vien tik administracinė praktika, kuri pačios administracijos nuožiūra gali būti keičiama ir kuri nėra pakankamai žinoma, neturėtų būti laikoma tinkamu iš EB sutarties kylančių įsipareigojimų įvykdymu [6]. Tinkamas Paukščių apsaugos direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę turi ypatingos reikšmės, nes valstybėms narėms jų suverenioje teritorijoje yra patikimas bendro gamtos paveldo administravimas [7].

16. Šiuo atveju Aukštutinės Austrijos federacinės žemės gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 27 straipsnio 1 ir 2 dalis duoda pagrindą abejoti, ar tinkamai buvo perkeltas Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnis, nes medžiojamieji paukščiai neįtraukiami į Reglamentą dėl rūšių apsaugos, nors pagal Paukščių apsaugos direktyvą šios paukščių rūšys yra saugomos. Be to, remiantis ta nuostata gali būti apsaugotos tik retos paukščių rūšys. Toks apribojimas taip pat nėra numatytas Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnyje. Nuorodos į direktyvos 5–7 ir 9 straipsnius nepakanka, nes direktyvos 1 straipsnis nebuvo perkeltas tinkamai.

17. Problemų kelia ir tai, kad Austrija tikriausiai norėtų saugoti tik vietines paukščių rūšis, nors tai ir nėra įsakmiai numatyta Aukštutinės Austrijos federacinės žemės gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 27 straipsnyje. Teisingumo Teismas

5 — 1996 m. rugsėjo 19 d. Sprendimas *Komisija prieš Graikiją* (C-236/95, Rink. p. I-4459, 12 ir paskesni punktai); 2001 m. gegužės 10 d. Sprendimas *Komisija prieš Nyderlandus* (C-144/99, Rink. p. I-3541, 21 punktas); taip pat 2003 m. sausio 14 d. generalinės advokatės Stix-Hackl išvada aplinkosaugos srityje *Komisija prieš Prancūziją* (C-233/00, Rink. p. I-6625, 73 punktas).

6 — 1997 m. kovo 13 d. Sprendimas *Komisija prieš Prancūziją* (C-197/96, Rink. p. I-1489, 14 punktas); 2000 m. kovo 9 d. Sprendimas *Komisija prieš Italiją* (C-358/98, Rink. p. I-1255, 17 punktas); 2002 m. kovo 7 d. Sprendimas *Komisija prieš Italiją* (C-145/99, Rink. p. I-2235, 30 punktas) ir 2005 m. kovo 10 d. Sprendimas *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* (C-33/03, Rink. p. I-1865, 25 punktas).

7 — 1987 m. liepos 8 d. Sprendimas *Komisija prieš Italiją* (Suderinamumas) (262/85, Rink. p. 3073, 39 punktas) ir 2000 m. gruodžio 7 d. Sprendimas *Komisija prieš Prancūziją* (Medžioklės laikas) (C-38/99, I-10941, 53 punktas).

konstatavo, kad Paukščių apsaugos direktyva kiekvienoje valstybėje narėje siekiama apsaugoti visų rūšių laukinius paukščius, natūraliai paplitusius valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis, europinėje teritorijoje – tiek jose paplitusias vietines rūšis, tiek rūšis, kurios gyvena tik kitose valstybėse narėse [8]. Skirtumai yra tik tarp tokią apsaugą reglamentuojančių taikytinų nuostatų.

18. Komisijos kaltinimas, kad tam tikros paukščių rūšys, kaip antai šarkos, kėkštai, juodosios ir pilkosios varnos, nėra priskirtos saugomų paukščių rūšims, yra pagrįstas. Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnis apima ir šias rūšis.

19. Darytina išvada, kad Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnis į Aukštutinės Austrijos žemės teisę yra perkeltas netinkamai.

C — Dėl Paukščių apsaugos direktyvos 5 straipsnio

20. 5 straipsnis numato:

„Nepažeisdamos 7 ir 9 straipsnių valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad sukurtų bendrą apsaugos sistemą visoms 1 straipsnyje minimoms paukščių rūšims, ypač uždrausdamos:

a) tyčinį žudymą ar gaudymą bet kokiais būdais;

b) tyčinį jų lizdų ir kiaušinių naikinimą arba pažeidimą, arba jų lizdų pašalinimą;

c) jų kiaušinių rinkimą gamtoje ir šių kiaušinių laikymą, netgi jei jie yra tušti;

d) tyčinį paukščių trikdymą, ypač jų perėjimo ir jauniklių auginimo metu, jei toks trikdymas galėtų turėti reikšmės šios direktyvos tikslams;

e) draudžiamų medžioti ir gaudyti paukščių rūšių laikymą.“

8 — Sprendimas *Komisija prieš Belgiją* (Suderinamumas) (nurodytas 3 išnašoje, 21 ir paskesni punktai).

1. Burgenlandas

a) Dėl varnėnų apsaugos

21. Burgenlando žemės atžvilgiu Komisija pareiškė kaltinimą dėl nurodytos nepakankamos varnėnų apsaugos pagal Burgenlando federacinės žemės gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 16 straipsnio 1 dalies b punktą, skaitomą kartu su Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo 88a straipsnio 1 ir 2 dalimis [9], nevykdant įsipareigojimų pagal Paukščių apsaugos direktyvos 5 straipsnį. Varnėnams, kaip jau buvo minėta, pažeidžiant Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnį, netaikoma apsauga, todėl kartu yra pažeidžiamas ir šios direktyvos 5 straipsnis. Jame nurodyta apsauga taikoma visoms 1 straipsnyje minimoms paukščių rūšims.

22. Nukrypimas nuo Paukščių apsaugos direktyvos 5 straipsnio nuostatų iš esmės gali būti pateisinamas 9 straipsnio 1 dalimi, esant vienam iš šiame straipsnyje nurodytų pagrindų ir nesant jokio kito priimtino sprendimo. Nesaugant varnėnų yra siekiama apsaugoti vynuogynų pasėlius nuo didelės žalos. Šiuo pagrindu esant tam tikroms sąlygoms gali būti pateisinamas nukrypimas nuo 5 straipsnio [10]. Tačiau tokiu pateisinimu negali būti visiškai panaikinta varnėnų apsauga, kaip kad yra šiuo atveju. Negali būti, kad ši paukščių rūšis visada ir nepriklausomai nuo populiacijos dydžio padaro didelę žalą. Todėl kaltinimas dėl 5 straipsnio pažeidimo, kiek tai susiję su varnėnais, yra pagrįstas.

b) Dėl lizdų apsaugos

23. Komisija taip pat nurodo, kad Burgenlando federacinės žemės reglamentas dėl rūšių apsaugos (*Burgenländische Artenschutzverordnung*), pažeidžiant Paukščių apsaugos direktyvos 5 ir 9 straipsnius, sukuria bendrą išimtį, leidžiančią daryti tyčinę žalą saugomų paukščių rūšių lizdams, veisimosi vietoms, poilsio ir žiemojimo teritorijoms. Tai kyla iš Burgenlando federacinės žemės reglamento dėl rūšių apsaugos 6 straipsnio, pagal kurį „<...> šio reglamento nuostatos netaikomos vykdant teisėtą medžioklę ir žvejybą“.

9 — Nuostatos yra apibūdintos šios išvados 8 punkte.

10 — Dėl varnėnams taikomų nuostatų suderinamumo su Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsniu žr. 121 ir paskesnius punktus.

24. Austrija, prieštaraudama šiam Komisijos kaltinimui, nurodo, kad rūšių apsauga yra užtikrinama visose jų vystymosi stadijose nepaisant Burgenlando federacinės žemės reglamento dėl rūšių apsaugos 6 straipsnyje numatytos nuostatos dėl Burgenlando gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 16–16b straipsnių.

25. Remiantis Burgenlando gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi ir 4 dalies pirmu sakiniu, jokioje paukščių vystymosi stadijoje faktiškai negalima persekioti, trikdyti, gaudyti, pervežti, laikyti, sužeisti, žudyti, slėpti, grobti paukščių, taip pat daryti jiems žalos, išskyrus varnėnus. Nors lizdai ir kiaušiniai nėra aiškiai įvardijami, tačiau galima manyti, kad Paukščių apsaugos direktyvos 5 straipsnyje nurodyti draudimai yra perkelti į nacionalinę teisę. Draudimai pagal minėtą Burgenlando įstatymą iš dalies yra netgi griežtesni, nes jie neapsiriboja tyčiniu elgesiu.

26. Tačiau Burgenlando įstatymų leidėjas rėmėsi tuo, kad, siekiant labiau apsaugoti lizdus pagal Paukščių apsaugos direktyvos 5 straipsnio b dalį, yra būtina priimti papildomą nuostatą. Pagal Burgenlando federacinės žemės gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 16 straipsnio 2 dalies b punktą, žemės vyriausybė privalo priimti reglamentą, kuriame būtų nurodytos visos gyvūnų rūšys, kurias saugant būtų uždraustas jų lizdų bei buvimo, poravimosi, veisimosi, poilsio ir žiemojimo vietų (medžiuose sukamų lizdų ir medžių drevių, uolų ir pastatų sienų, nendrėse sukamų lizdų, ant žemės grunto esančių lizdų ir pan.) pašalinimas, pažeidimas ir naikinimas. Tačiau yra galima ir priešinga išvada, kad pagal Burgenlando federacinės žemės gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 16 straipsnio 4 dalį bendri draudimai neapima tokių pažeidimų formų, nors jos ir didele dalimi neatitinka Paukščių apsaugos direktyvos 5 straipsnio. Todėl Burgenlando teisės aktai šia prasme yra dviprasmiški.

27. Burgenlando federacinės žemės reglamentas dėl rūšių apsaugos nepašalina šio perkėlimo į nacionalinę teisę trūkumo. Minėto reglamento 2 straipsnyje esantys reikalaujami nurodymai susiję ne su visomis saugomomis paukščių rūšimis, bet tik su tomis, kurioms kyla didelė grėsmė išnykti. Todėl kitų paukščių rūšių lizdai gali būti neapsaugoti. Komisija teisingai nurodo, kad reglamentas, pagal jo 6 straipsnį, netaikomas medžioklės ir žvejybos vykdymui. Tad medžiotojai ir žvejai tai galėtų suprasti kaip jiems suteikiamą leidimą daryti žalą lizdams.

28. Kadangi Austrija nebandė pateisinti šių nuostatų, šiuo atveju nėra būtina nagrinėti

Komisijos argumento dėl nesuderinamumo su Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsniu.

29. Taigi kaltinimas šiuo klausimu yra taip pat pagrįstas.

2. Karintija

30. Karintijos atžvilgiu Komisija ginčija aplinkybę, kad šioje federacinėje žemėje galiojančio reglamento dėl gyvūnų apsaugos (*Tierartenschutzverordnung*) 1 priede išvardytos paukščių rūšys (juodosios varnos, pilkosios varnos, kėkštai, kuosos (*Corvus monedula*), šarkos ir žvirbliai (*Passer domesticus*)) nėra priskiriamos „visiškai apsaugotų gyvūnų rūšims", o tai prieštarauja Paukščių apsaugos direktyvai.

31. Ši aplinkybė, kurios Austrija neginčija, Komisijos jau buvo nurodyta pagrindžiant nepakankamą Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnio perkėlimą į nacionalinę teisę [11]. Kaip jau buvo minėta, nesuteikiant apsaugos tam tikroms Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnyje nurodytoms paukščių rūšims, kartu pažeidžiamas ir minėtos direktyvos 5 straipsnis, kuris aiškiai nurodo į visas 1 straipsnyje minimas paukščių rūšis [12].

32. Komisija taip pat mini ir laukinį karvelį (*Columba livia?*), nors ieškinio pradžioje ji nurodė, kad ši paukščių rūšis, jos nuomone, (Austrijoje?) nepatenka į Paukščių apsaugos direktyvos reguliavimo sritį. Kadangi ieškinys šiuo klausimu yra prieštaringas, jis neatitinka Procedūros reglamento 38 straipsnio 1 dalies c punkto ir laukinio karvelio atžvilgiu laikytinas nepriimtinu [13].

33. Komisija taip pat pareiškė kaltinimą, kad Karintijos federacinės žemės medžioklės įstatymo (*Kärntner Jagdgesetz*) 68 straipsnio 1 dalies 19 punktu, kuris yra taikomas medžiojamiesiems paukščiams, neperkeliami į nacionalinę teisę Paukščių apsaugos direktyvos 5 straipsnio a ir e punktuose nurodyti draudimai dėl tyčinio paukščių žudymo ar gaudymo bei laikymo pagal šios direktyvos 1 straipsnį. Šia Medžioklės įstatymo nuostata

11 — Žr. šios išvados 6 punktą.

12 — Dėl panašaus pažeidimo Burgenlando federacinėje žemėje žr. šios išvados 21 punktą.

13 — Žr. generalinės advokatės 2006 m. rugsėjo 14 d. išvadą *Komisija prieš Ispaniją* (IBA sąrašas) (C-235/04, nagrinėjama Teisme,, 94 ir paskesni punktai).

draudžiamas tik lizdų pažeidimas. Austrijos nurodytos nuostatos, t. y. Karintijos federacinės žemės medžioklės įstatymo 68 straipsnio 1 dalies 19 punktas ir 51 straipsnio 4a dalis, taip pat nėra šių direktyvos normų perkėlimo nuostatos.

34. Todėl Komisijos ieškinys šiuo klausimu, išskyrus ieškinio dalį dėl laukinio karvelio, kuri buvo pripažinta nepriimtina, yra pagrįstas.

3. Aukštutinė Austrija

35. Visų pirma Komisija pareiškė kaltinimą dėl Aukštutinės Austrijos gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nurodyto apribojimo priimti reglamentą tik dėl vietinių rūšių. Minėta nuostata numato, kad „<...> žemės vyriausybės reglamentu <...> laisvėje gyvenantys nemedžiojamieji gyvūnai (gali būti) ypač saugomi, jeigu jų rūšis vietos aplinkoje yra retai sutinkama arba jų populiacijai kyla grėsmė išnykti, arba jeigu juos išsaugant būtų tenkinamas viešasis interesas <...>“. Antra, Komisija ginčija tai, kad Aukštutinės Austrijos reglamento dėl rūšių apsaugos (*Oberösterreichische Artenschutzverordnung*) 5 straipsnio 1 punktu šarkos, kėkštai, juodosios ir pilkosios varnos nepriskiriamos saugomų paukščių rūšims.

36. Komisijos kaltinimas dėl Aukštutinės Austrijos apsiriboja tik netinkama visų saugomų rūšių apsauga. Jau buvo konstatuota, kad nei Aukštutinės Austrijos gamtos apsaugos ir kraštovaizdžio priežiūros įstatymo 27 straipsnis, nei Aukštutinės Austrijos reglamento dėl rūšių apsaugos 5 straipsnio 1 punktas neužtikrina pakankamos apsaugos paukščių rūšims, nurodytoms Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnyje. Kartu yra pažeidžiamas ir minėtos direktyvos 5 straipsnis, pagal kurį saugomoms rūšims taikoma tokia pati bendra apsaugos sistema kaip ir visoms Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnyje minimoms paukščių rūšims [14].

D — *Dėl Paukščių apsaugos direktyvos 6 straipsnio 1 dalies*

37. Paukščių apsaugos direktyvos 6 straipsnio 1 dalis draudžia prekybą šios direktyvos 1 straipsnyje minimomis paukščių rūšimis:

„Nepažeisdamos šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatų, valstybės narės draudžia parduoti, pardavimo tikslu transportuoti ar laikyti, siūlyti parduoti gyvus ar negyvus 1 straipsnyje

14 — Dėl panašaus pažeidimo Burgenlando žemėje žr. išvados 21 punktą, o Karintijoje – 31 punktą.

minimų visų rūšių paukščius ir jų lengvai atpažįstamas dalis arba išvestinius produktus".

„Atsižvelgiant į populiacijos gausumo lygį, geografinį paplitimą ir veisimosi visoje Bendrijoje greitį, II priede išvardytas rūšis galima medžioti laikantis nacionalinių teisės aktų."

38. Direktyvos III priedo 1 ir 2 dalyse yra išvardytos paukščių rūšys, kurias tam tikromis sąlygomis nėra draudžiama parduoti.

39. Komisija pateikia kaltinimą, kad šis draudimas Aukštutinėje Austrijoje nebuvo įgyvendintas šarkų, kėkštų, juodųjų ir pilkųjų varnų atžvilgiu. Tačiau Austrija nesutinka su šiuo kaltinimu ir nurodo, kad šie paukščiai tik per klaidą nebuvo įtraukti į Austrijoje medžiojamųjų paukščių sąrašą, pateikiamą Paukščių apsaugos direktyvos II priede. Šis prieštaravimas dėl pateikto kaltinimo yra nereikšmingas, nes suteikiant galimybę medžioti nebūtinai būtų užkirstas kelias draudimui parduoti.

1. Karintija

42. Komisija kaltina Austriją, kad reglamento dėl Karintijos federacinės žemės medžioklės įstatymo įgyvendinimo (*Durchführungsverordnung zum Kärntner Jagdgesetz*) 9 straipsnio 2 dalyje tokių paukščių rūšių atžvilgiu, kaip antai varnos (šis pavadinimas apima juodąsias ir pilkąsias varnas), kėkštai ir šarkos, yra nustatomas medžioklės sezonas, nors šios paukščių rūšys pagal Paukščių apsaugos direktyvos II priedą nėra priskiriamos medžiojamiesiems paukščiams.

40. Taigi ieškinys šiuo klausimu yra priimtinas.

E — *Dėl Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 1 dalies*

41. Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys numato, kokios paukščių rūšys gali būti medžiojamos:

43. Austrija nurodo, kad Paukščių apsaugos direktyvos II priedas Austrijos Respublikos atžvilgiu yra neišsamus. Jos nuomone, Aust-

rija turėtų būti įtraukta į tų šalių sąrašą, kuriose varnos yra priskiriamos medžiojamiesiems paukščiams, ir šiuo klausimu ji jau kreipėsi į Komisiją, prašydama atitinkamo II priedo pataisymo.

44. Vertinant šią bylą svarbu yra tai, koks buvo II priedo turinys vertinimo metu, t. y. prieš pasibaigiant pagrįstoje nuomonėje nurodytam terminui. Kadangi minėtos paukščių rūšys tuo laikotarpiu pagal Paukščių apsaugos direktyvos II priedą nepriklausė Austrijoje medžiojamosioms paukščių rūšims, tai Austrija negalėjo nustatyti jų medžioklės sezono. Todėl Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 1 dalis yra netinkamai perkelta į Karintijos teisę.

2. Aukštutinė Austrija

45. Aukštutinė Austrija vertintina taip pat kaip ir Karintija. Todėl šiuo aspektu Komisijos ieškinys taip pat yra priimtinas.

F — *Dėl Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalies*

46. Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalies antrajame ir trečiajame sakiniuose nustatoma ramybės laikotarpio trukmė:

„Jos (valstybės narės) visų pirma rūpinasi, kad rūšys, kurioms taikomi medžioklės įstatymai, nebūtų medžiojamos nei jauniklių auginimo, nei įvairių veisimosi stadijų metu. Migruojančių rūšių atveju, jos ypač rūpinasi, kad rūšys, kurioms taikomi medžioklės įstatymai, nebūtų medžiojamos jų veisimosi metu ar joms grįžtant į jauniklių auginimo vietas."

47. Komisija visų toliau nurodytų federacinių žemių atžvilgiu pareiškė, kad tam tikrų paukščių rūšių ramybės laikotarpis nesutampa su reikalaujamu laikotarpiu pagal Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalies antrąjį ir trečiąjį sakinius, ir iš dalies apima lizdų sukimo, veisimosi ir jauniklių auginimo laikotarpius, be pateisinamų pagrindų, nurodytų minėtos direktyvos 9 straipsnyje.

1. Bendri klausimai

48. Prieš pradedant nagrinėjimą atskirų federacinių žemių atžvilgiu, reikia išnagrinėti keletą bendrų klausimų, kurie iškyla nepriklausomai nuo konkrečių nuostatų. Šie klausimai yra susiję, pirma, su Komisijos

nurodytų ramybės laikotarpių pagrindimu ir, antra, su kurtinio (*Tetrao urogallus*), tetervino (*Tetrao tetrix*), gargatūno (*Tetrao tetrix x Tetrao urugallus*) bei slankų (*Scolapax rusticola*) medžiokle. Dėl šių paukščių rūšių Austrija nurodo, kad poravimosi laikotarpis nelaikytinas ramybės laikotarpio dalimi, nes medžioklė poravimosi laikotarpiu yra pagrįsta pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnį [15].

a) Dėl nustatytinų ramybės laikotarpių mokslinio pagrindimo

49. Komisija visais atvejais nurodo konkrečias datas dėl atitinkamų rūšių ramybės laikotarpių, tačiau nenurodo šių duomenų kilmės šaltinių [16]. Tai galėtų būti laikoma nepakankamu kaltinimų pagrindimu. Tačiau toks datų nurodymas laikytinas pakankamu įrodinėjimo pareigos įvykdymu, jeigu jis nėra ginčijamas.

50. Tuo atveju, kai nurodytos datos yra ginčijamos, reikia remtis mokslinių tyrimų rezultatais, kuriuos valstybė narė prireikus privalo paneigti [17].

b) Dėl medžioklės poravimosi laikotarpiu

51. Šalių nuomonės skiriasi dėl to, ar poravimasis yra ramybės laikotarpio dalis pagal Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalies antrąjį sakinį. Šis ginčas bent iš dalies kyla dėl skirtumų tarp įvairių kalbinių versijų.

52. Pagal vokišką Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalies antrojo sakinio

15 — Austrija šiuos argumentus grindžia 2005 m. liepos 5 d. Austrijos federacinių žemių medžiotojų sąjungos centrinės valdybos (*Zentralstelle Österreichischer Landesjagdverbände*) pateikta moksline išvada dėl pavasarinės kurtinių, tetervinų ir slankų medžioklės (tripliko 3 priedas), kuri galėjo būti pateikta tik su triptiku ir todėl nėra pavėluota.

16 — Gali būti, kad Komisija ieškinyje, to aiškiai nenurodydama, remiasi Komisijos ir ORNIS komiteto moksliniu darbu „*Schlüsselbegriffe des Artikels 7 Absatz 4 der Richtlinie 79/409/EEB Brut- und Aufzuchtzeit und Zug vor der Paarungszeit bei Vogelarten des Anhangs II in der EU*“, 2001 m. rugsėjis; žr. http://ec.europa.eu/environment/nature/nature_conversation/focus_wild_birds/species_ birds _directive/index_en.htm#reprod. Tačiau Komisija įvardija įvairioms paukščių rūšims (pavyzdžiui, slankoms, paprastiesiems purpleliams, keršuliams ir pietiniams purpleliams) taikomus skirtingus draudžiamuosius laikotarpius.

17 — 1991 m. sausio 17 d. Sprendimas *Komisija prieš Italiją* (Medžioklės laikas) (C-157/89, Rink. p. I-57, 15 punktas).

versiją, ramybės laikotarpis apima lizdų sukimą ir atskiras perėjimo ir jauniklių auginimo laikotarpių fazes. Panašu, kad olandiškoje ir daniškoje versijose kaip ir vokiškoje versijoje aiškiai kalbama apie perėjimą. Poravimosi laikotarpis nėra perėjimo dalis, bet vyksta prieš jį, jei perėjimas yra suprantamas tik kaip tupėjimas ant kiaušinių. Iš to Austrija daro išvadą, kad tetervinų, kurtinių ir slankų poravimosi laikotarpis nėra ramybės laikotarpio dalis.

53. Komisija mano, kad poravimosi laikotarpis remiantis bendrai pripažinta nuomone laikytinas veisimosi ir todėl lizdų sukimo laikotarpio dalimi. Tuo klausimu ji gali remtis kitomis trimis Paukščių apsaugos direktyvos versijomis. Angliškoje, prancūziškoje ir itališkoje direktyvos versijose vartojama ne perėjimo sąvoka, bet platesnė reprodukcijos sąvoka. Poravimasis yra svarbi reprodukcijos dalis.

54. Remiantis šiuo pagrindu, perėjimo sąvoka gali būti suprantama kaip reprodukcija, taip pat ir pagal direktyvos versijas vokiečių, olandų bei danų kalbomis, ir taip į ją patektų poravimasis.

55. Ramybės laikotarpio aiškinimas plačiąja prasme atitinka ir Teisingumo Teismo pripažintą tikslą visiškai apsaugoti paukščius tais laikotarpiais, kuriais laukinių paukščių rūšims kyla didelė išnykimo grėsmė [18]. Šiuo atveju visų pirma turi būti atsižvelgta į tai, kad kiekvienas įsikišimas reprodukcijai svarbiu laikotarpiu gali pakenkti dauginimuisi. Todėl darytina išvada, kad poravimosi laikotarpis yra periodo, kuriuo pagal Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalies 2 sakinį iš esmės yra draudžiama medžioti, dalis.

56. Austrijos pateikta nuomonė taip pat netiesiogiai nurodo, jog Komisija reprodukcijai reikšmingam poravimuisi suteikia per ilgą laikotarpį. Remiantis Komisijos duomenimis, tetervinų ir kurtinių bei slankų atžvilgiu reikšmingas yra patelių pasirodymas poravimosi teritorijoje [19]. Tačiau šiuo metu „<...> dauguma patelių dar nėra pasiruošusios dėti kiaušinius“ [20].

18 — Sprendimas *Komisija prieš Italiją* (Medžioklės laikas) (nurodytas 17 išnašoje, 14 punktas) ir 1994 m. sausio 9 d. Sprendimas *Association pour la protection des animaux sauvages ir kt.* (C-435/92, Rink. p. I-67, 9 punktas).

19 — Žr. duomenis, nurodytus dokumente *Period of Reproduction and Prenuptial Migration of Annex II Bird Species in the EU*, p. 121 ir 124, http://ec.europa.eu.environment/nature/nature_conservation/focus_wild_birds//species_birds_directive/pdf/25-31_en.pdf, bei p. 201, <...>/50-55_en.pdf.

20 — Žr. pastabas (nurodytos 15 išnašoje, p. 5 (atsikirtimų 65 p.)).

57. Remiantis visiškos apsaugos principu darytina išvada, kad svarbu yra ne tai, ar *dauguma* patelių yra pasiruošusios reprodukcijai, tačiau pakanka, kad poravimasis gali būti priskirtas bent vienos paukščių rūšies populiacijos reprodukcijos stadijai [21].

58. Todėl argumentai dėl poravimosi laikotarpio negali paneigti Komisijos duomenų apie kurtinių, tetervinų bei slankų ramybės laikotarpius.

c) Dėl medžioklės pateisinimo poravimosi laikotarpiu

59. Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnis numato galimybę, atsižvelgiant į jame nurodytas sąlygas, leisti II priede išvardytas rūšis medžioti direktyvos 7 straipsnio 4 dalyje nustatytais laikotarpiais [22]. Šiai bylai reikšmingos yra pirmos dvi 9 straipsnio dalys:

„(1) Jei nėra jokio kito priimtino sprendimo, valstybės narės gali nukrypti nuo 5, 6, 7 ir 8 straipsnių nuostatų šiais atvejais:

a) — žmonių sveikatos ir saugos labui,

— oro saugos labui,

— siekiant apsaugoti nuo didelės žalos pasėlius, naminius gyvulius, miškus, žuvininkystę ir vandenis,

— dėl floros ir faunos apsaugos;

b) dėl mokymo ir mokslo tiriamųjų darbų, populiacijos atkūrimo, reintrodukcijos ir šiems tikslams būtino veisimo

c) kad griežtai prižiūrint ir atrankiniu būdu būtų leista gaudyti, laikyti ar kitaip teisėtai naudoti nedidelį tam tikrų rūšių paukščių skaičių.

21 — Žr. sprendimą *Komisija prieš Italiją* (Medžioklės laikas) (nurodytas 17 išnašoje, 14 punktas) bei sprendimą *Association pour la protection des animaux sauvages ir kt.* (nurodytas 18 išnašoje, 10 punktas).

22 — 2003 m. spalio 16 d. Sprendimas *Ligue pour la protection des oiseaux ir kt.* (C-182/02, Rink. p. I-12105, 9–11 punktai) ir 2005 m. birželio 9 d. Sprendimas *Komisija prieš Ispaniją* (*Contrapasa*) (C-135/04, Rink. p. I-5261, 17 punktas).

(2) Taikant nukrypti leidžiančias nuostatas būtina konkrečiai nurodyti:

— rūšis, kurioms taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos,

— leistinas jų gaudymo ar žudymo priemones, įtaisus ar būdu,

— rizikos sąlygas, laiko ir vietos aplinkybes, kuriomis tokios nukrypti leidžiančios nuostatos gali būti suteiktos,

— instituciją, įgaliotą pareikšti, kad egzistuoja reikalaujamos sąlygos, ir nuspręsti, kokios priemonės, įtaisai ar būdai gali būti naudojami, kokiu mastu ir kas juos gali naudoti,

— kontrolės, kuri bus vykdoma, būdus.

— <...>“

60. Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnyje yra numatyta išimtis, kuri turi būti aiškinama siaurai ir pagal kurią kiekvieno leidimo nukrypti reikalaujamų sąlygų buvimo įrodinėjimo našta tenka valdžios institucijai, kuri dėl to priima sprendimą [23]. Todėl Austrija, darydama nuorodą į Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnį, šioje byloje privalo pagrįsti tokį savo sprendimą [24].

61. Austrija pabrėžia, kad leidimo tokiai medžioklei suteikimas skatintų medžiotojus saugoti šias paukščių rūšis, o tai yra būtina, nes nesant intensyvios šių rūšių buveinių priežiūros jų populiacijų skaičius tik sumažėtų. Minėta nuostata galėtų patekti į Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies a punkto ketvirto papunkčio, numatančio galimybę taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas dėl floros ir faunos apsaugos, taikymo sritį. Tačiau viena iš 9 straipsnio taikymo sąlygų yra jokio kito priimtino sprendimo nebuvimas [25]. Pažymėtina, kad šių rūšių buveinių apsauga taip pat gali būti užtikrinta ir nepriklausomai nuo medžioklės [26]. Re-

23 — 2006 m. birželio 8 d. Sprendimas *WWF Italia ir kt.* (C-60/05, Rink. p. I-5083, 34 punktas). Žr. taip pat 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimą *Komisija prieš Suomiją* (Pavasarinė vandens paukščių medžioklė) (C-344/03, Rink. p. I-11033, 36, 39, 42 ir 60 punktai).

24 — 1988 m. balandžio 27 d. Sprendimas *Komisija prieš Prancūziją* (Suderinamumas) (252/85, Rink. p. 2243, 30 punktas), kuris iš pirmo žvilgsnio atrodo kitoks, tačiau turi būti suprantamas taip, kad Komisija negalėjo užginčyti kaltinamos valstybės narės pateikto galutinio pateisinimo.

25 — Sprendimas *Komisija prieš Italiją* (Suderinamumas) (nurodytas, 7 išnašoje, 7 punktas); 2004 m. gruodžio 9 d. Sprendimas *Komisija prieš Ispaniją* (*Parany*) (C-79/03, Rink. p. I-11619, 24 punktas) ir sprendimas *Komisija prieš Suomiją* (Pavasarinė vandens paukščių medžioklė) (nurodytas 23 išnašoje, 31 punktas).

26 — Žr. šia prasme sprendimą *Komisija prieš Suomiją* (Pavasarinė vandens paukščių medžioklė) (nurodytas 23 išnašoje, 35, 38 ir 40 punktai).

miantis 4 straipsniu [27] valstybės narės prisiima šiuos įsipareigojimus tiek nurodytose apsaugos teritorijose, tiek už šių saugomų teritorijų ribų [28].

62. Taip pat kyla klausimas, ar medžioklės laikotarpiai gali būti pateisinami kaip nukrypti leidžiančios nuostatos pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktą, kad griežtai prižiūrint ir atrankiniu būdu būtų leista teisėtai naudoti nedidelį tam tikrų rūšių paukščių skaičių. Šios išimties sąlyga taip pat yra jokio kito priimtino sprendimo nebuvimas.

63. Remiantis Teisingumo Teismo praktika, priimtina medžioklės alternatyva tais laikotarpiais, kuriais direktyva siekia sukurti ypatingą apsaugą, yra tuo atveju, kai atitinkamos paukščių rūšies medžioklė yra leistina atitinkamoje teritorijoje ne medžioklės laikotarpiu. Tada išimties tikslas būtų tik prailginti medžioklės sezoną [29].

64. Remiantis Teisingumo Teismo praktika kitas priimtinas sprendimas yra, kai rudens pradžioje pavasarinės medžioklės teritorijose yra „nemažas" arba „tam tikras" atitinkamos rūšies gyvūnų skaičius [30]. Teisingumo Teismas iš dalies sutiko su tuo, kad rudenį medžioklės teritorijose yra daug mažesnis atitinkamos rūšies gyvūnų skaičius [31]. Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad tik tuo atveju, kai medžioklės laikotarpiu visiškai nebūna atitinkamos rūšies paukščių, galėtų būti pateisinama Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalies išimtis [32].

65. Austrija pripažįsta, kad nagrinėjamos rūšys yra aptinkamos jos teritorijoje taip pat ir medžioklės laikotarpiu. Tačiau medžioti šiuo metu negalima arba galima tik išimtiniais atvejais. Iškritus gausiam sniegui, kalnuose medžioklė su šunimis yra neįmanoma, nes tuomet sunku arba visiškai neįmanoma surasti nušautą arba sužeistą laukinį žvėrį.

66. Toks Austrijos argumentas prieštarauja šios valstybės narės pateiktai nuomonei, jog kurtinius ir tetervinus galima medžioti ru-

27 — Kurtiniai ir tetervinai patenka į Paukščių apsaugos direktyvos 4 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, nes jie yra nurodyti I priede. Tačiau slankoms tik iš dalies taikoma 4 straipsnio 2 dalis.

28 — Dėl įsipareigojimų, nesusijusių su paukščių apsaugos teritorijomis, žr. 2006 m. rugsėjo 14 d. generalinės advokatės išvadą byloje *Komisija prieš Airiją* (C-418/04, dar nagrinėjama Teisme, 92 ir paskesni punktai).

29 — Sprendimas *Ligue pour la protection des oiseaux ir kt.* (nurodytas 22 išnašoje, 16 punktas); sprendimas *Komisija prieš Ispaniją* (*Contrapasa*) (nurodytas 22 išnašoje, 19 punktas) ir sprendimas *Komisija prieš Suomiją* (Pavasarinė vandens paukščių medžioklė) (nurodytas 23 išnašoje, 33 punktas).

30 — Sprendimas *Komisija prieš Suomiją* (Pavasarinė vandens paukščių medžioklė) (nurodytas 23 išnašoje, 35 ir 37 punktai).

31 — Sprendimas *Komisija prieš Suomiją* (Pavasarinė vandens paukščių medžioklė) (nurodytas 23 išnašoje, 41 punktas).

32 — Sprendimas *Komisija prieš Suomiją* (Pavasarinė vandens paukščių medžioklė) (nurodytas 23 išnašoje, 43 ir paskesni punktai).

dens sezonu net ir esant nelabai palankioms sąlygoms, ypač kiek tai susiję su priemonėmis dėl populiacijos išsaugojimo [33]. Galimybė medžioti slankas rudens sezono metu net neginčijama [34]. Todėl darytina išvada, jog rudens metu šias rūšis galima medžioti.

67. Austrijos argumentas skiriasi nuo kitų iki šiol nagrinėtų atvejų tiek, kiek kito priimtino sprendimo nebuvimas grindžiamas tuo, jog pavasarinė medžioklė labiau nei rudeninė medžioklė vykdoma atrankos būdu. Ji leidžia apsiriboti atskirų, ne dominuojančių patinų, nedarančių įtakos kurtinių ir tetervinų rūšies reprodukcijai, šaudymu. Dėl poligaminių slankų pažymėtina, jog nušautus patinus veisimosi metu pakeistų kiti patinai. Rudens ir žiemos metu tokia atranka yra neįmanoma. Be to, šiuo atveju yra svarbus ne tik medžioklės galimybių išplėtimas, bet ir bent jau medžiojimas darant mažiau žalos.

68. Komisijos nuomone, šis aspektas nėra svarbus taikant Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnį. Tačiau aš nesutinku su tokia Komisijos nuomone. Jeigu pavasarinė patinų medžioklė iš tiesų yra svarbesnė atitinkamų rūšių populiacijų išsaugojimui negu rudeninė medžioklė, kaip to neginčija ir Komisija, tuomet pirmenybės teikimas tokiai medžioklei atitinka Paukščių apsaugos direktyvos tikslus. Tuo atveju, jeigu kitos medžioklės formos bus mažiau saugios, nebus kito priimtino sprendimo nei medžioklė poravimosi metu.

69. Kitas priimtinas sprendimas nei saugesnė medžioklė poravimosi metu neegzistuoja tik tada, kai atsisakoma mažiau saugesnės medžioklės tais laikotarpiais, kuriais Paukščių apsaugos direktyva leidžia medžioklę. Priešingu atveju saugesnė medžioklė tik papildomai pakenktų populiacijai, nes paukščiai būtų medžiojami ilgesnį laikotarpį.

70. Kiek tokios tvarkos įgyvendinimas yra užtikrintas atskirose Austrijos federacinėse žemėse ir ar laikomasi kitų reikalavimų pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnį, galima įvertinti tik remiantis konkrečiais įvairių Austrijos federacinių žemių teisės aktais.

33 — Žr. pastabas (nurodytos 15 išnašoje, p. 2 (atsiliepimo į ieškinį 62 p.)).

34 — Atsiliepimo į ieškinį 8 priede, p. 2 (atsiliepimo į ieškinį 62 p.) rudens medžioklės sezonas nurodomas kaip atitinkantis Bendrijos teisę.

2. Dėl atskirų federacinių žemių

a) Burgenlandas

71. Burgenlando atžvilgiu Komisija pareiškė kaltinimą dėl Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo 88b straipsnio 2 dalies, pagal kurią slankas leidžiama medžioti joms traukiant nuo kovo 1 d. iki balandžio 15 d., nors tokia medžioklė gali būti leidžiama tik nuo rugsėjo 11 d. iki vasario 19 dienos. Burgenlandas taip pat numato šios paukščių rūšies medžioklę ir rudenį. Be to, per trumpi yra Burgenlando federacinės žemės medžioklės reglamento (*Burgenländische Jagdverordnung*) 76 straipsnio 1 dalies 13 ir 16 punktuose numatyti tokių paukščių rūšių, kaip antai keršuliai (*Columba Palumbus*) (nuo balandžio 16 d. iki liepos 31 d., vietoj laikotarpio nuo vasario 1 d. iki rugpjūčio 31 d.), pietiniai purpleliai (*Streptopelia decaocto*) (nuo balandžio 16 d. iki liepos 31 d., vietoj laikotarpio nuo kovo 1 d. iki spalio 20 d.), paprastieji purpleliai (*Streptopelia turtur*) (nuo lapkričio 1 d. iki liepos 31 d., vietoj laikotarpio nuo balandžio 11 d. iki rugpjūčio 31 d.) ir slankos (nuo sausio 1 d. iki vasario 28 d. ir nuo balandžio 16 d. iki rugsėjo 30 d., vietoj laikotarpio nuo vasario 20 d. iki rugsėjo 10 d.) ramybės laikotarpiai.

72. Austrija į tai atsako, kad ramybės laikotarpiai pagal Burgenlando federacinės žemės medžioklės reglamento 76 straipsnį buvo nustatyti atsižvelgiant į Austrijoje vyraujančias klimato sąlygas. Tai yra vienintelis atvejis, atsižvelgiant į jau nagrinėtą klausimą dėl poravimosi laikotarpio priskyrimo ramybės laikotarpiui pagal Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalies 2 sakinį, kai Austrija ginčija Komisijos nurodytų ramybės laikotarpių teisingumą.

73. Be to, kad ieškinys būtų patenkintas minėtu klausimu, yra būtina pagrįsti Komisijos nuomonę, jog ramybės laikotarpiai pagal Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalį apima ir jos nurodytus ramybės laikotarpius. Tačiau Komisija nepateikė jokio atskiro paaiškinimo šiuo klausimu.

74. Komisija taip pat nepakankamai įrodė ramybės laikotarpių trukmę, todėl ši jos ieškinio dalis yra atmestina.

b) Karintija

75. Komisija ginčija Reglamento dėl Karintijos federacinės žemės medžioklės įstatymo įgyvendinimo (*Durchführungsverordnung zum Kärntner Jagdgesetz*) 9 straipsnio 2 dalį, kurioje nustatyti medžioklės laikotarpiai apima šių paukščių rūšių perėjimo ir jaunik-

lių auginimo laikotarpius: kurtinio (nuo gegužės 10 d. iki gegužės 31 d., vietoj laikotarpio nuo spalio 1 d. iki vasario 28 d.), tetervino (nuo gegužės 10 d. iki gegužės 31 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 21 d. iki kovo 31 d.), laukio (*Fulica atra*) (nuo rugpjūčio 16 d. iki sausio 31 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 21d. iki kovo 10 d.), slankos (nuo rugsėjo 31 d. iki gruodžio 31 d. ir nuo kovo 16 d. iki balandžio 10 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 11 d. iki vasario 19 d.), keršulio (nuo rugpjūčio 1 d. iki gruodžio 31 d. ir nuo kovo 16 d. iki balandžio 10 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 1 d. iki sausio 31 d.) ir pietinio purplelio (nuo rugpjūčio 1 d. iki gruodžio 31 d. ir nuo kovo 16 d. iki spalio 21 d., vietoj laikotarpio nuo spalio 21 d. iki vasario 20 d.).

76. Austrija neginčija šio kaltinimo dėl laukio, keršulio ir pietinio purplelio.

77. Dėl kurtinio, tetervino ir slankos Austrija nurodo jau minėtus pagrindus. Konstatuotina, kad rudeninė slankų medžioklė papildo pavasarinę. Todėl Austrija šios rūšies atžvilgiu negali remtis kitos priimtinos alternatyvos nebuvimu Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punkto prasme.

78. Kurtiniai ir tetervinai medžiojami tik pavasarinės medžioklės metu. Tad šių dviejų rūšių atžvilgiu iš esmės gali būti taikomas Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktas.

79. Teisingumo Teismas savo ankstesnėje praktikoje konstatavo, kad direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktas įpareigoja valstybes nares, priimant šią nuostatą perkeliančias priemones, užtikrinti, kad visais joje numatytų leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo atvejais ir visų saugomų rūšių leidžiamas sumedžioti kiekis neviršytų maksimalios ribos, atitinkančios šioje nuostatoje numatytą nedidelio skaičiaus apribojimą, ir būtų pagrįstas tiksliais moksliniais duomenimis [35]. Su direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punkte numatyta „nedidelio skaičiaus“ sąvoka susijusios nacionalinės perkėlimo nuostatos turi sudaryti galimybę valdžios institucijoms, kurios yra atsakingos už leidimo sumedžioti atitinkamos rūšies paukščių pagal leidžiančias nukrypti nuostatas, išdavimą, remtis pakankamai tiksliais rodikliais dėl maksimalių ribų, kurių reikia laikytis [36].

80. Austrija šiuo atveju remiasi Karintijos federacinės žemės medžioklės įstatymo pakeitimu, padarytu 2004 metais, kuris nagrinėjamu atveju nėra reikšmingas. Vertinant

35 — Sprendimas *WWF Italija ir kt.* (nurodytas 23 išnašoje, 29 punktas).

36 — Sprendimas *WWF Italija ir kt.* (nurodytas 23 išnašoje, 36 punktas).

Bendrijos teisės pažeidimą svarbi yra 2003 m. gruodžio 17 d. buvusi teisinė padėtis. Be to, pagal minėtą pakeitimą ramybės laikotarpiu leidžiama sumedžioti tik nedidelį kurtinių ir tetervinų bei slankų skaičių, tačiau šiame pakeitime nekonkretinama „nedidelio skaičiaus“ sąvoka. Taip pat nėra nustatyti jokie orientaciniai dydžiai.

81. Tas pats pasakytina ir dėl Austrijos argumento, jog kurtinių ir tetervinų medžioklė vykdoma pagal medžioklės planus ir taip atsižvelgiama į Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnį. Medžioklės planas gali būti tinkamas, siekiant nustatyti kontrolės, kuri bus vykdoma, būdus pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 2 dalies penktą įtrauką, tačiau vis dėlto tai teisiškai nepaaiškina sąvokos „nedidelis skaičius“.

82. Todėl Komisijos ieškinys šiuo klausimu taip pat yra pagrįstas.

c) Žemutinė Austrija

83. Komisija pareiškė kaltinimą dėl Žemutinės Austrijos medžioklės reglamento (*Niederösterreichische Jagdverordnung*) 22 straipsnio, kuriame nustatytas medžioklės laikotarpis apima šių paukščių rūšių lizdų sukimo, perėjimo ir jauniklių auginimo laikotarpius: kurtinio (nuo gegužės 1 d. iki gegužės 31 d. lyginiais metais, vietoj laikotarpio nuo spalio 1 d. iki vasario 28 d.), tetervino (nuo gegužės 1 d. iki gegužės 31 d. nelyginiais metais, vietoj laikotarpio rugsėjo 21 d. iki kovo 31 d.), gargatūno (ištisus metus, vietoj laikotarpio nuo spalio 1 d. iki kovo 28 d.) ir slankos (nuo rugsėjo 1 d. iki gruodžio 31 d. ir nuo kovo 1 d. iki balandžio 15 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 11 d. iki vasario 19 d.).

84. Austrija visų pirma nurodo, kad kaltinimas dėl gargatūno nebuvo nurodytas Komisijos oficialiame įspėjime ir todėl jis negali būti šio ginčo dalykas. Tačiau Komisija savo ruožtu nurodo, kad gargatūnas yra kurtinio ir tetervino mišrūnas, todėl atskiras išskyrimas oficialiame įspėjime nėra būtinas.

85. Komisijos nuomonei šiuo klausimu pritarti negalima. Gargatūnas atsirado sukryžminus dvi rūšis. Nesvarbu, ar gargatūnas biologine prasme gali būti laikomas savarankiška paukščių rūšimi, jis bet kokiu atveju nėra nei tetervinas, nei kurtinys. Tad ši paukščių rūšis tiek oficialiame įspėjime, tiek pagrįstoje nuomonėje turėjo būti įvardyta kaip ginčo dalykas, nes, remiantis nusistovė-

jusia Teisingumo Teismo praktika, ginčo dalykas apibrėžiamas remiantis būtent šiais dokumentais [37]. Atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės galėjimą pareikšti savo pastabas, ginčo dalykas negali būti vėliau keičiamas. Todėl kaltinimas yra nepagrįstas tiek, kiek Komisija ginčija medžioklės laikotarpį gargatūnų atžvilgiu.

86. Nagrinėjant kaltinimą dėl nepakankamos kitų minėtų paukščių rūšių apsaugos, kaip jau buvo nurodyta [38], pavasarinė medžioklė gali būti pateisinama tik pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnį. Tokia nuostata netaikoma slankų atžvilgiu, nes ši paukščių rūšis gali būti medžiojama tiek rudenį, tiek žiemą, o pavasarinė medžioklė nėra laikytina priimtinesne alternatyva, palyginus su rudens medžiokle. Ji laikytina tik papildomu apsunkinimu.

87. Tačiau kurtinių ir tetervinų atžvilgiu pateisinimas yra galimas, nes jie nemedžiojami rudenį ir kas dveji metai – taip pat per pavasarinę medžioklę. Austrija taip pat nepateikia jokių duomenų, kaip yra laikomasi kitų sąlygų pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktą, *inter alia*, nedidelio skaičiaus reikalavimo [39].

88. Komisijos ieškinys šiuo klausimu tai pat yra pagrįstas.

d) Aukštutinė Austrija

89. Komisija kaltina Austriją dėl Aukštutinės Austrijos reglamento dėl ramybės laikotarpių (*Oberösterreichische Schonzeitenverordnung*) 1 straipsnio, kuriame nustatyti medžioklės laikotarpiai apima šių paukščių rūšių lizdų sukimo, perėjimo, bei jauniklių auginimo laikotarpius: kurtinio (nuo gegužės 1 d. iki gegužės 31 d., vietoj laikotarpio nuo spalio 1 d. iki vasario 28 d.), tetervino (nuo gegužės 1 d. iki gegužės 31 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 21 d. iki kovo 31 d.), gargatūno (nuo gegužės 1 d. iki gegužės 31 d., vietoj laikotarpio nuo spalio 1 d. iki kovo 28 d.), slankos (nuo spalio 1 d. iki balandžio 30 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 11 d. iki vasario 19 dienos).

90. Šis kaltinimas slankų atžvilgiu yra pagrįstas, nes jas leidžiama medžioti ne tik per pavasarinę medžioklę (siekiant išsaugoti populiaciją), bet ir rudenį bei žiemą [40]. Kurtiniai ir tetervinai gali būti medžiojami tik per

37 — 1999 m. lapkričio 9 d. Sprendimas *Komisija prieš Italiją* (C-365/97, Rink. p. I-7773, 23 punktas) ir 2006 m. balandžio 27 d. Sprendimas *Komisija prieš Vokietiją* (C-441/02, Rink. p. I-3449, 59 ir 60 punktai).

38 — Žr. šios išvados 68 punktą.

39 — Žr. šios išvados 79 punktą.

40 — Žr. šios išvados 68 punktą.

pavasarinę medžioklę, tačiau trūksta kitų sąlygų pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktą, *inter alia*, pagrindimo dėl orientacinio dydžio nustatant nedidelį skaičių. Todėl ir ši ieškinio dalis yra pagrįsta.

91. Dėl gargatūnų atžvilgiu taikomų nuostatų pirmiausia reikia nustatyti, ar šis paukštis, būdamas tetervino ir kurtinio mišrūnas, patenka į Paukščių apsaugos direktyvos taikymo sritį.

92. Remiantis Paukščių apsaugos direktyvos 1 straipsnio 1 dalimi, šia direktyva siekiama apsaugoti visų rūšių laukinius paukščius, natūraliai paplitusius valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis, europinėje teritorijoje. 5 straipsnio nuostatos, uždraudžiančios žudymą ir gaudymą, taikomos visų rūšių atžvilgiu. 7 straipsnio nuostatos dėl medžioklės taip pat taikomos visoms rūšims, kurias leidžiama medžioti remiantis direktyvos nuostatomis [41].

93. Biologinė rūšis yra visų individų, galinčių veistis tarpusavyje, visuma. Austrija, pateikdama argumentus dėl Žemutinės Austrijos, kelia klausimą, – jo Komisija neginčija, – ar gargatūnai tarpusavyje iš viso gali turėti palikuonių. Todėl negalima vadovautis tuo, kad gargatūnai egzistuoja kaip savarankiška rūšis, galinti veistis tarpusavyje.

94. Be to, gargatūnai nepriklauso nei kurtinių, nei tetervinų rūšiai. Šiuo atžvilgiu Austrija, Komisijai neprieštaraujant, taip pat ginčija ir veisimosi tarpusavyje galimybę.

95. Gargatūnų medžioklei netaikomas nei draudimas žudyti arba gaudyti paukščių rūšis, nei nuostatos dėl medžioklės.

96. Tokia išvada atitinka ir Paukščių apsaugos direktyvos apsaugos tikslą. Minėta direktyva siekiama ne atskirų paukščių apsaugos, o aiškiai laukinių paukščių rūšių apsaugos [42]. Nesiveisiantys mišrūnai prie šio tikslo niekaip negali prisidėti.

41 — Žr. taip pat rūšims taikomą prekybos draudimą pagal Paukščių apsaugos direktyvos 6 straipsnį; sprendimą *Komisija prieš Belgiją* (Suderinamumas) (nurodytas 3 išnašoje, 6 ir 7 punktai) ir 1996 m. vasario 8 d. Sprendimas *Vergy* (C-149/94, Rink. p. I-299, 8 ir paskesni punktai ir 12 bei paskesni punktai).

42 — Sprendimas *Vergy* (nurodytas 41 išnašoje, 12 ir paskesni punktai).

97. Todėl gargatūnų atžvilgiu Komisijos ieškinys yra atmestinas.

98. Reikia pažymėti, kad gargatūnų medžioklė yra suderinama su Paukščių apsaugos direktyvos 5 straipsnio d punktu tiek, kiek ji netrukdo šia direktyva saugomų paukščių veisimuisi. Tai ypač aktualu tetervinų atžvilgiu, nes jų poravimosi vietose, Austrijos pateikiamais duomenimis, yra aptinkama gargatūnų.

99. Tačiau Teisingumo Teismui konstatavus, kad gargatūnų medžioklė yra leidžiama tik pagal Paukščių apsaugos direktyvos 7 ir 9 straipsnius, Komisijos ieškinys būtų pagrįstas ir gargatūnų atžvilgiu. Kadangi II priede gargatūnas nėra priskirtas jokiai rūšiai, medžioklė negali remtis 7 straipsniu. Nukrypti leidžiančių nuostatų sąlygos pagal 9 straipsnį taip pat nėra įrodytos. Nors gargatūnai ir gali trikdyti tetervinų veisimuisi, tačiau remiantis Austrijos argumentais negalima daryti išvados, kad tai padarytų didelę žalą pasėliams, naminiams gyvūnams, miškams, žuvininkystei ir vandenims Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies a punkto trečio papunkčio prasme. Teisėto nedidelių kiekių naudojimo atžvilgiu yra nurodytina, kad, kaip ir kurtinių bei tetervinų atveju, šiuo atveju taip pat trūksta orientacinio dydžio [43].

e) Zalcburgas

100. Komisija kaltina Austriją dėl Zalcburgo medžioklės įstatymo (*Salzburger Jagdgesetz*) 54 straipsnio 1 dalies, skaitomos kartu su Reglamento dėl ramybės laikotarpių (*Schonzeitenverordnung*) 1 straipsniu, pagal kuriuos ramybės laikotarpiai toliau nurodytų paukščių rūšių atžvilgiu apima perėjimo laikotarpį: kurtinio (nuo gegužės 1 d. iki gegužės 31 d., vietoj laikotarpio nuo spalio 1 d. iki vasario 28 d.), gargatūno (nuo gegužės 1 d. iki birželio 15 d., vietoj laikotarpio nuo spalio 1 d. iki kovo 28 d.), tetervino (nuo gegužės 1 d. iki birželio 15 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 21 d. iki kovo 31 d.) ir slankos (nuo kovo 1 d. iki balandžio 15 d. ir nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 11 d. iki vasario 19 d.), nepakankamai atsižvelgiant į Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnyje nurodytus kriterijus. Kitų rūšių atžvilgiu Komisija ieškinį atsiėmė.

43 — Žr. šios išvados 79 punktą.

101. Kaip jau buvo nurodyta, ieškinys gargatūno atžvilgiu yra atmestinas, nes Paukščių apsaugos direktyva neapima šio paukščio medžioklės [44].

102. Slankų medžioklė pavasarį bei rudenį negali būti pateisinama remiantis Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktu [45].

103. Kurtinius ir tetervinus leidžiama medžioti tik pavasarį. Pagrįsdama kitas sąlygas pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktą [46], Austrija remiasi nuostatomis dėl medžioklės planų. Tačiau šios nuostatos pagal Zalcburgo medžioklės įstatymo 59 straipsnio 1 dalies 2 sakinį taikomos tik tų rūšių atžvilgiu, kurios Paukščių apsaugos direktyvos II priede nėra nurodytos kaip Austrijoje medžiojamos rūšys. Kurtinys ir tetervinas yra nurodyti II priede, ir jiems netaikomos medžioklės planai. Taigi Austrija neįrodė, jog ji atsižvelgė į Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktą.

104. Tad ieškinys šiuo klausimu yra pagrįstas tiek, kiek jis susijęs su Zalcburgo teisės aktais slankų, kurtinių ir tetervinų atžvilgiu.

f) Tirolis

105. Komisija pareiškė Austrijai kaltinimą dėl antro reglamento dėl Tirolio medžioklės įstatymo įgyvendinimo (*Durchführungsverordnung zum Tiroler Jagdgesetz*) 1 straipsnio 1 dalies, pagal kurią toliau išvardytų paukščių rūšių atžvilgiu nustatyti medžioklės laikotarpiai apima lizdų sukimo, perėjimo ir jauniklių auginimo laikotarpius: kurtinio (nuo gegužės 1 d. iki gegužės 15 d. nelyginiais metais, vietoj laikotarpio nuo spalio 1 d. iki vasario 28 d.) ir tetervino (nuo gegužės 10 d. iki gegužės 31 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 21 d. iki kovo 31 dienos).

106. Kaip jau buvo minėta, negali būti atmesta galimybė, kad ši medžioklės forma gali būti pateisinama remiantis Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktu. Tačiau ir šiuo atveju trūksta įrodymų, kad kitos šios nuostatos sąlygos yra tinkamai perkeltos į nacionalinę teisę, ypač orientacinio dydžio nurodymas nustatant nedidelį skaičių [47].

44 — Žr. šios išvados 91 ir paskesnius punktus.

45 — Žr. šios išvados 68 punktą.

46 — Žr. šios išvados 79 punktą.

47 — Žr. šios išvados 79 punktą.

107. Tad šiuo klausimu ieškinys yra taip pat pagrįstas.

g) Forarlbergas

108. Komisija kaltina Austriją tik dėl netinkamo Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 dalies perkėlimo, neteisingai nustačius tetervinų medžioklės laikotarpį (nuo gegužės 11 d. iki gegužės 31 d., vietoj laikotarpio nuo rugsėjo 21 d. iki kovo 31 d.). Šiuo atveju taip pat pažymėtina, kad Austrija neįrodė visų sąlygų, būtinų šioms nuostatoms pateisinti, buvimo [48]. Todėl darytina išvada, kad ieškinys šiuo klausimu taip pat yra pagrįstas.

h) Viena

109. Komisija nustatė, kad Vienos medžioklės įstatymo (*Wiener Jagdgesetz*) 69 straipsnyje, kuris skaitomas kartu su Vienos reglamento dėl ramybės laikotarpių (*Wiener Schonzeitenverordnung*) 1 straipsnio 1 dalimi, nustatytas slankų medžioklės laikotarpis nuo kovo 1 d. iki balandžio 15 d. apima lizdų sukimo, perėjimo ir jauniklių auginimo laikotarpius, o tai prieštarauja Paukščių apsaugos direktyvos 7 straipsnio 4 daliai. Pažymėtina, kad Vienoje medžioklė leidžiama rudenį ir žiemą, t. y. nuo rugsėjo 1 d. iki gruodžio 31 dienos.

110. Kadangi Vienoje slankų medžioklė yra nustatyta ne tik pavasarį, bet ir rudenį, tai pavasarinė medžioklė negali būti pateisinama remiantis Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies c punktu [49].

111. Austrijos argumentas dėl šio įsipareigojimo neįvykdymo yra nepagrįstas tiek, kiek ji nurodo į Reglamento dėl ramybės laikotarpių pakeitimą, kuris buvo atliktas jau pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui. Taigi ir šiuo atveju nėra įvykdytos Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos. Austrijos nurodytose aiškinamosiose pastabose dėl reglamento paskutinio pakeitimo (LGBl., Viena, Nr. 41/2004) nukrypti leidžiančios nuostatos yra pagrįstos tik nurodant, jog pavasarinė medžioklė turi istorines tradicijas ir negali būti pakeista. Tačiau tai nėra pakankamas

48 — Žr. šios išvados 79 punktą.

49 — Žr. šios išvados 68 punktą.

pagrindas taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies prasme.

112. Taigi ieškinys šiuo klausimu taip pat yra pagrįstas.

G — Dėl Paukščių apsaugos direktyvos 8 straipsnio

113. Paukščių apsaugos direktyvos 8 straipsnis nustato draudžiamas priemones ir būdus, kurie naudojami medžioklės ir gaudymo metu. Šis straipsnis numato:

„(1) Šios direktyvos reglamentuojamos paukščių medžiojimo, gaudymo arba žudymo atžvilgiu valstybės narės draudžia visas priemones, įtaisus ar būdus, kurie naudojami didelio masto ar neatrankiniam paukščių gaudymui ar žudymui arba kurie gali sukelti rūšies išnykimą toje vietovėje, ypač tuos, kurie išvardyti IV priedo a punkte.

(2) Be to, valstybės narės draudžia bet kokią medžioklę iš visų transporto priemonių ir IV priedo b punkte nurodytomis sąlygomis."

114. Komisija pareiškė, kad į Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo (*Niederösterreichisches Naturschutzgesetz*) 20 straipsnio 4 dalį nėra perkelta nuostata dėl draudžiamų medžioklės priemonių pagal Paukščių apsaugos direktyvos IV priedo a dalį. Šio straipsnio nuostata tik bendrai nurodo į „leistinas gaudymo arba žudymo priemones, įtaisus ir metodus".

115. Austrija teigia, kad pagal minėtą įstatymą valdžios institucija, priimdama sprendimą dėl leidimo suteikimo, yra įpareigojama savarankiškai nustatyti leistinas gaudymo arba žudymo priemones, įtaisus ir būdus. Kadangi institucija privalo veikti nepažeisdama direktyvos reikalavimų ir siekdama sukurti vieningą teisės sistemą, privalo atsižvelgti į Žemutinės Austrijos medžioklės įstatymo (*Niederösterreichisches Jagdgesetz*) 95 straipsnyje nustatytus draudimus, taip yra užtikrinama direktyvoje numatyta apsauga.

116. Kaip jau buvo minėta pirmiau, perkeliant direktyvą į nacionalinę teisę neužtenka vien tik numatyti direktyvos reikalavimų laikymosi galimybę [50]. Be to, turi būti per-

50 — Žr. šios išvados 15 punktą.

keltas ir draudžiamų medžioklės bei gaudymo priemonių ir būdų sąrašas [51]. Direktyvoje įtvirtinti draudimai dėl tam tikrų priemonių taikymo medžioklės metu turi atsispindėti teisės nuostatose. Teisinio tikrumo principas reikalauja, kad atitinkami draudimai būtų įtvirtinti privalomojo pobūdžio nuostatose [52].

117. Nuoroda į Žemutinės Austrijos medžioklės įstatymo 95 straipsnį taip pat nieko nepaaiškina, nes šis įstatymas apima tik laukinių gyvūnų rūšis, kurias leidžiama medžioti, bet netaikomas visų saugomų paukščių rūšių atžvilgiu.

118. Paukščių apsaugos direktyvos 8 straipsnis Žemutinėje Austrijoje yra perkeltas neteisingai, todėl ši Komisijos ieškinio dalis taip pat yra tenkintina.

H — *Dėl Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio*

119. Komisija pateikia kaltinimus dėl neteisingo Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio perkėlimo įvairiose žemėse. Šiai bylai svarbios direktyvos 9 straipsnio nuostatos yra cituotos pirmiau [53].

120. Ši nuostata įtvirtina kriterijus, kuriais vadovaujantis leidžiama nukrypti nuo atitinkamų paukščių rūšių apsaugą reguliuojančių nuostatų pagal Paukščių apsaugos direktyvos 5–8 straipsnius. Tačiau toks nukrypimas priklauso nuo trijų sąlygų. Pirma, valstybė narė kiekvienu atveju privalo patikrinti, ar nėra jokio kito priimtino sprendimo. Antra, nukrypti leidžiančios nuostatos turi remtis vienu iš Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalies a–c punktuose nurodytų pagrindų. Trečia, nukrypti leidžiančios nuostatos turi atitikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus griežtus formos kriterijus, kurie nukrypti leidžiančias nuostatas apriboja tuo, kas yra būtina, ir numato Komisijai galimybę kontroliuoti jas [54].

1. Burgenlandas

121. Komisija pareiškė Austrijai kaltinimą dėl Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo 88a straipsnio 1 dalies, pagal kurį nuo liepos 15 d. iki lapkričio 30 d.

51 — 1987 m. spalio 13 d. Sprendimas *Komisija prieš Nyderlandus* (Suderinamumas I) (236/85, Rink. p. 3989, 27 ir paskesni punktai).

52 — 1990 m. kovo 15 d. Sprendimas *Komisija prieš Nyderlandus* (Suderinamumas II) (339/87, Rink. p. I-851, 22 punktas).

53 — Žr. šios išvados 58 punktą.

54 — 1996 m. kovo 7 d. Sprendimas *Associazione italiana per il WWF ir kt.* (C-118/94, Rink. p. I-1223, 21 punktas) ir sprendimas *Komisija prieš Italiją* (Suderinamumas) (nurodytas 7 išnašoje, 7 punktas).

leidžiama naikinti varnėnus. Pagal šio straipsnio 2 dalį, šios priemonės būtinybė turi būti nustatyta žemės vyriausybės reglamentu, kai vynuogynų plotuose tikimasi sulaukti masinio varnėnų antplūdžio [55]. Komisijos nuomone, Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnyje numatytos sąlygos į šį reglamentą perkeltos netinkamai.

122. Komisija šios nuostatos atžvilgiu pateikė kaltinimą dėl jos prieštaravimo Paukščių apsaugos direktyvos 1 ir 5 straipsniams. Bet koks apsaugos nuostatos, pavyzdžiui, 5 straipsnio, apribojimas perkeliant ją į nacionalinę teisę gali būti suprantamas kaip atitinkamų apsaugos nuostatų taikymo srities apribojimas, – ir tada nacionalinės teisės nuostatą reikia vertinti atitinkamos apsaugos nuostatos atžvilgiu, arba kaip išimtis, vertintina atsižvelgiant į 9 straipsnį. Todėl 5 bei paskesni straipsniai ir 9 straipsnis, kaip ir Buveinių apsaugos direktyvos 12 bei paskesni straipsniai ir 16 straipsnis [56], sudaro uždarą apsaugos sistemą [57]. Tad į nacionalinę teisę perkelta nuostata gali pažeisti ne tik Paukščių apsaugos direktyvos 5 ir paskesnius straipsnius, bet ir 9 straipsnį, todėl Komisijai pareiškus kaltinimus nacionalines nuostatas reikia vertinti atsižvelgiant į šias direktyvos nuostatas.

123. Austrija mano, kad nuostata dėl varnėnų daromos didelės žalos vynmedžių kultūroms yra suderinama su Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje numatytais tikslais. Kito priimtino sprendimo nebuvimas kyla iš priemonių, nurodytų Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo 88a straipsnyje, kuriame nurodoma, kad įprastinių išvarymo priemonių neužtenka. Kadangi Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo 88a straipsnis numato tik įgalinimą priimti reglamentą, tai jame nereikia atsižvelgti į Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 2 dalyje nurodytas sąlygas.

124. Tačiau tam negalima pritarti. Tuo atveju, kai įstatymas numato galimybę priimti reglamentą, leidžiantį nukrypti nuo apsaugos nuostatų, tačiau nenustato tikslių formalių kriterijų, kuriais remiantis toks nukrypimas yra galimas, yra pažeidžiamas teisinio tikrumo principas. Pagal Teisingumo Teismo praktiką, perkėlimo tikslumas ypač svarbus tokiu atveju kaip šis, kai atitinka-

55 — Šios nuostatos yra nurodytos šios išvados 8 punkte.

56 — 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių apsaugos bei laikinės faunos ir floros (OL L 206, p. 7).

57 — Dėl santykio tarp Buveinių apsaugos direktyvos 12 bei paskesnių straipsnių ir 16 straipsnio, kuris atitinka Paukščių apsaugos direktyvos 5 bei paskesnius straipsnius ir 9 straipsnį, žr. 2005 m. spalio 20 d. Sprendimą *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* (Suderinamumas) (C-6/04, Rink. p. I-9017, 112 punktas).

moms valstybėms narėms savo teritorijoje yra patikėta valdyti bendrą paveldą [58]. Teisingumo Teismas neseniai tai dar kartą pabrėžė dėl 9 straipsnio perkėlimo [59].

2. Žemutinė Austrija

126. Komisija pareiškė Austrijai kaltinimą dėl Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo 20 straipsnio 4 dalies, leidžiančios išimtis „ypač mokslo tiriamųjų darbų ir mokymo tikslams“, tačiau nenurodančios baigtinio pagrindų, leidžiančių nukrypti nuo laukinių paukščių rūšių apsaugą reglamentuojančių nuostatų, sąrašo. Austrija nurodo, kad valstybės institucija, įgyvendindama Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo 20 straipsnio 4 dalį, privalo veikti atsižvelgdama į direktyvos reikalavimus ir taip pat į Medžioklės įstatyme nustatytus kriterijus.

125. Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo 88a straipsnis nenurodo, kokios yra leistinos gaudymo arba žudymo priemonės, įtaisai ir būdai, taip pat imperatyviai nenurodo, kad tai turi būti reguliuojama pagal 2 dalį priimamu reglamentu. Pagal Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo 88a straipsnio 2 dalį, priimame reglamente yra tik konstatuojama varnėnų daroma žala vynuogynams. Tačiau joje nereikalaujama, kad tokiame reglamente būtų pateikti išsamesni duomenys dėl Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 2 dalies nuostatų. Taip pat nereikalaujama nurodyti jokio kito priimtino sprendimo nebuvimo pagrindų. Tad Burgenlando federacinės žemės medžioklės įstatymo 88a straipsnis neatitinka nukrypti leidžiančioms nuostatoms taikomų kriterijų pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnį.

127. Kaip jau buvo minėta pirmiau, remiantis Teisingumo Teismo praktika, vien tik su direktyvos reikalavimais suderinama administracinė praktika neatitinka tinkamo direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę reikalavimo [60]. Nacionaliniame įstatyme turi būti išvardyti visi atvejai, kada taikomos nukrypti nuo laukinių paukščių rūšių apsaugos leidžiančios nuostatos. Kadangi Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nėra išvardyti visi atvejai, darytina išvada, kad ši direktyvos dalis nebuvo tinkamai perkelta į nacionalinę teisę.

58 — Sprendimas *Komisija prieš Italiją* (Suderinamumas) (nurodytas 7 išnašoje, 9 punktas).

59 — Sprendimas *WWF Italia ir kt.* (nurodytas 23 išnašoje, 24 punktas).

60 — Žr. šios išvados 15 punktą.

128. Komisija taip pat ginčija Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo 21 straipsnį, pagal kurį leidžiama taikyti nukrypti nuo laukinių paukščių rūšių apsaugos leidžiančias nuostatas komerciniams, žemės ūkio ir miškininkystės tikslams, nenustatant kriterijų pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 ir 2 dalis. Austrija nurodo, kad šios išimtį numatančios taisyklės netaikomos visų pirma tais atvejais, kai saugoma flora ir fauna arba natūralios buveinės yra pažeidžiamos tyčia.

129. Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo 21 straipsnis naudojimui komerciniams, žemės ūkio ir miškininkystės tikslams netaiko paukščių apsaugos draudimų. Tačiau tokios nukrypti leidžiančios taisyklės aiškiai netaikomos floros ir faunos tyčinių pažeidimų atveju.

130. Priešingai negu teigia Komisija, ši nuostata negali būti vertinama pagal Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnį. 9 straipsnis būtų taikomas tik tuo atveju, jeigu Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo 21 straipsnis leistų nukrypti nuo 5–8 straipsniuose nurodytų draudimų. Šiuo atveju taip nėra. Naudojimui komerciniams, žemės ūkio ir miškininkystės tikslams svarbūs draudimai pagal 5 ir 6 straipsnius tiesiogiai arba netiesiogiai yra skirti tyčiniams [61] pažeidimams. Tačiau 21 straipsnyje numatytos išimtys netaikomos tyčinių pažeidimų atvejais. Todėl jos ir neturi atitikti 9 straipsnio.

131. Taigi Komisijos ieškinys šiuo klausimu yra pagrįstas tik iš dalies, t. y. tiek, kiek jis yra susijęs su Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo 20 straipsnio 4 dalimi.

3. Aukštutinė Austrija

132. Komisija kelią klausimą dėl Aukštutinės Austrijos medžioklės įstatymo (*Oberösterreichisches Jagdgesetz*) 60 straipsnio 3 dalį, pagal kurią leidžiama taikyti nukrypti nuo laukinių paukščių rūšių apsaugos leidžiančias nuostatas, nenumatant kito priimtino sprendimo nebuvimo sąlygos. Remiantis šiuo straipsniu, savininkas „<...> gyvenamųjų bei ūkinės paskirties pastatų ir aptvertoje sodų teritorijoje gali gaudyti arba žudyti ir pasisavinti vanagus, suopius ir paukštvanagius“.

61 — Dėl tyčios sąvokos Buveinių apsaugos direktyvos prasme žr. 2006 m. gegužės 18 d. Sprendimą *Komisija prieš Ispaniją* (Medžioklė kilpomis) (C-221/04, Rink. p. I-4515, 71 punktas).

133. Austrija iš esmės nurodo, kad įstatymų leidėjas, vėliau šią nuostatą papildydamas sąlyga „jeigu tai yra būtina siekiant apsaugoti nuo didelės žalos pasėlius, naminius gyvūnus ir kitą nuosavybę", pats patikrino kitų priimtinų sprendimų alternatyvas. Jis priėjo prie išvados, kad tame straipsnyje nurodytais atvejais nėra jokių kitų priimtinų sprendimų.

134. Todėl visų pirma konstatuotina, kad šios bylos dalykas yra tik pirminė versija, kurioje apie alternatyvių sprendimų paiešką net neužsimenama.

135. Dėl šiandien galiojančios šios nuostatos reikia pastebėti, kad, kaip teisingai nurodo Komisija, to, kad pats įstatymų leidėjas patikrino šį klausimą, nepakanka. Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 2 dalies ketvirta įtrauka numato, kad taip pat turi būti paskirta institucija, įgaliota *atskirais atvejais* nustatyti, ar gali būti taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos. Be to, nebuvo perkelti ir kiti Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 2 dalyje nustatyti reikalavimai dėl gaudymo ir žudymo priemonių bei kontrolės.

136. Nagrinėjama nacionalinė nuostata leidžia gaudyti, žudyti ir pasisavinti saugomas paukščių rūšis, jeigu tai yra būtina siekiant apsaugoti nuo didelės žalos „kitos formos nuosavybę", ir taip numato nukrypti leidžiantį pagrindą, kuris yra nenumatytas Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje įtvirtintame baigtiniame sąraše. Todėl konstatuotina, kad Aukštutinės Austrijos medžioklės įstatymo 60 straipsnio 3 dalis neatitinka direktyvos 9 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų.

137. Ši Komisijos ieškinio dalis taip pat yra priimtina.

4. Zalcburgas

138. Zalcburgo atžvilgiu Komisija pateikia kaltinimą, kad, remiantis Zalcburgo gamtos apsaugos įstatymo (*Salzburger Naturschutzgesetz*) 34 straipsnio 1 dalimi, nukrypti nuo laukinių paukščių apsaugos leidžiančios nuostatos gali būti pateisinamos visų pirma tais atvejais, kai tai yra naudinga gėrimų gamybai. Austrija nurodo, kad tokia išimtis dėl gėrimų gamybos netaikoma paukščių atžvilgiu, nes ji yra būtina siekiant numatyti galimybę gaminti alkoholinius gėrimus naudojant tam tikras augalų rūšis. Tačiau toje nuostatoje nėra nurodytas joks panašus apribojimas. Vadinasi, tame straipsnyje yra numatyta

papildomas nukrypti leidžiantis pagrindas, nepatenkantis į Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnyje įtvirtintą baigtinį nukrypti leidžiančių nuostatų sąrašą.

139. Komisija taip pat ginčija ir Zalcburgo medžioklės įstatymo 72 straipsnio 3 dalį, kuri numato draudimo naudoti spąstus gyvūnų žudymui išimtis, neatsižvelgdama į Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus kriterijus. Šis kaltinimas taip pat yra pagrįstas. Zalcburgo medžioklės įstatyme numatyta nuostata leidžia spęsti spąstus, jeigu „pakankamai svarbūs viešieji interesai negali būti užtikrinami kitaip", neatitinka Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto baigtinio pagrindų, leidžiančių nukrypti nuo laukinių paukščių rūšių apsaugos nuostatų, sąrašo. Vadinasi, Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnio 2 dalies nuostatos yra netinkamai perkeltos į nacionalinę teisę.

140. Todėl 9 straipsnis yra netinkamai perkeltas į Zalcburgo teisės aktus. Taigi Komisijos ieškinys šia apimtimi yra priimtinas.

5. Tirolis

141. Komisija nesutinka su tuo, kad Tirolio reglamente dėl gamtos apsaugos (*Tiroler Naturschutzverordnung*) 4 straipsnio 3 dalyje numatytas varnų, varnėnų ir juodųjų strazdų išvijimas iš žemės ūkio pasėlių ir miško jaunuolynų bei sodų yra leidžiamas, neperkeliant ir netaikant Paukščių apsaugos direktyvos 9 straipsnyje numatytų kriterijų. Austrija nurodo, kad šiuo klausimu buvo priimtos naujos nuostatos, tačiau, jos nuomone, visiškai nebūtina taikyti 9 straipsnio, nes pagal 5 straipsnio d punktą draudžiami paukščių trikdymai, kurie galėtų turėti didelės reikšmės šios direktyvos tikslams. Nurodytas leidžiamas išvarymas neturi didelės reikšmės.

142. Austrijos argumentai nėra įtikinantys. Jeigu minėtos paukščių rūšys iš tikrųjų būtų išvarytos iš visų žemės ūkio pasėlių ir miško jaunuolynų bei sodų, šie paukščiai netektų savo natūralių buveinių. Todėl minėtas leidžiamas trikdymas turėtų didelės reikšmės direktyvos tikslams. Toks trikdymas gali būti leidžiamas tik pagal direktyvos 9 straipsnį. Tačiau minėtame direktyvos straipsnyje numatytos sąlygos nėra perkeltos į nacionalinę teisę.

143. Ieškinys šiuo klausimu taip pat yra pagrįstas.

I — *Dėl Paukščių apsaugos direktyvos 11 straipsnio*

144. 11 straipsnis, susijęs su nevietinių paukščių rūšių introdukcija, numato:

„Valstybės narės rūpinasi, kad paukščių rūšių, kurios natūraliomis sąlygomis nėra aptinkamos valstybių narių europinėje teritorijoje, introdukcija nepakenktų vietinei florai ir faunai. Dėl to jos konsultuojasi su Komisija."

145. Komisija nurodo, kad ši direktyvos nuostata nebuvo tinkamai perkelta į Žemutinės Austrijos teisės aktus, nes Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo 17 straipsnio 5 dalis numato nevietinių paukščių rūšių introdukciją ir vystymąsi, tik jeigu tai nedaro „ilgalaikės" žalos vietinėms rūšims ir buveinėms. Tai reiškia, kad yra taikomas papildomas direktyvoje nenumatytas kriterijus.

146. Austrija prieštarauja Komisijos nuomonei ir nurodo, kad nevietinių laukinių paukščių rūšių introdukcijai yra reikalingas federacinės žemės vyriausybės leidimas, o ši nacionalines nuostatas aiškina atsižvelgdama į direktyvos nuostatas, tad esant neigiamam poveikiui vietinei faunai ir florai leidimas nebūtų išduodamas.

147. Paukščių apsaugos direktyvos 11 straipsnyje, skirtingai nei nacionaliniame teisės akte, numatomos griežtesnės sąlygos paukščių rūšių, kurios natūraliomis sąlygomis nėra aptinkamos valstybių narių europinėje teritorijoje, introdukcijai. Tad minėtas direktyvos straipsnis nebuvo tinkamai perkeltas į Žemutinės Austrijos gamtos apsaugos įstatymo 17 straipsnio 5 dalį. Be to, kaip jau buvo minėta, vien tik direktyvą atitinkantis oficialių institucijų atliekamas aiškinimas nėra laikomas pakankamu direktyvos perkėlimu [62].

148. Taigi ieškinys šiuo paskutiniu klausimu yra taip pat pagrįstas.

III — Dėl bylinėjimosi išlaidų

149. Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma

62 — Žr. šios išvados 15 punktą.

padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas, o Austrijos Respublika pralaimėjo bylą, Austrija turi jas padengti. Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 5 dalį, ši nuostata taikoma ir ieškinio pagrindų, kuriuos Komisija atsiėmė, atžvilgiu. Kadangi Austrija tik pavėluotai perkėlė į savo teisę Bendrijos reikalavimus, toks jos elgesys paskatino Komisiją pateikti ieškinį. Todėl Austrijos Respublika turėtų padengti visas bylinėjimosi išlaidas.

IV — Išvada

150. Remiantis tuo, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui priimti tokį sprendimą:

1. Austrijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal EB 10 ir 249 straipsnius bei Direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos 18 straipsnį, nes neteisingai perkelė į nacionalinę teisę šias direktyvos nuostatas:

   — 1 straipsnio 1 ir 2 dalis Burgenlande, Karintijoje, Žemutinėje Austrijoje, Aukštutinėje Austrijoje ir Štirijoje,

   — 5 straipsnį Burgenlande, Karintijoje, Žemutinėje Austrijoje, Aukštutinėje Austrijoje ir Štirijoje,

— 6 straipsnio 1 dalį Aukštutinėje Austrijoje,

— 7 straipsnio 1 dalį Karintijoje, Žemutinėje Austrijoje ir Aukštutinėje Austrijoje,

— 7 straipsnio 4 dalį šiose federacinėse žemėse išvardytų paukščių rūšių atžvilgiu:

— Karintijoje – kurtinio, tetervino, laukio, slankos, keršulio ir pietinio purplelio,

— Žemutinėje Austrijoje – kurtinio, tetervino ir slankos,

— Aukštutinėje Austrijoje – kurtinio, tetervino ir slankos,

— Zalcburge – kurtinio, tetervino ir slankos,

— Štirijoje – kurtinio, tetervino ir slankos,

— Tirolyje – kurtinio ir tetervino,

— Forarlberge – tetervino ir

— Vienoje – slankos,

— 8 straipsnį Žemutinėje Austrijoje,

— 9 straipsnį Burgenlande, Žemutinėje Austrijoje, Aukštutinėje Austrijoje, Zalcburge, Tirolyje ir Štirijoje,

— 11 straipsnį Žemutinėje Austrijoje.

2. Atmesti likusią ieškinio dalį.

3. Priteisti iš Austrijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.